

نومرو : ۱۶

پرشنبه ۱۱ کانون اول ۱۹۱۹

سر محوری :

مقاله ادیب

یویوک و خبرنامه

اول بش کونده بر پنجشنبه لری چیقار ادبی ، علمی مجموعه در .

نسخه سی ۱۰ غرو مشدر .

... اداره خانه سی . .
« ثروت فنون » مطبعه سفنده در

صاحب امتیازی

صبیح زکریا



آناطولی مکتوبی

غالب عطا پاشا افندی به :

بووك مجموعه نك اون ایکنجی نومرو سنده «خانمرك طب تحصیل» سرلوحه سی آلتنده بر مقاله کزی او قوم. خانمركه - اختیار بر دوقور صفته - بر جوق نصیحتلر و بر یورسکزر شمديلک، هر اتخاذ اولونان قراره رغما، محافظه کار ولیه رال عناصر آرا سنده بر زمین مناقشه تشکیل ایتمکدن باشقه بر ماهیتی اولمایان ودها ایجه بر اشنجه به قدر بر جوق تراسه لر چیزه چی شهبه سز بولونان قادینلرک طب تحصیل کیفیتنه آناطولینک بر ناحیه سندن قاریشماق ایسته م. سزک بوطاقل و هیجان انکیز مباحثه لر یکن بزم ایچون «من چه کوم طنبورم چه کوبده» قیلندندر. سز اساس اعتبارله قادینلرک طب تحصیلنه معارض بولونمورسکزر، یالکزر اونلری حکیملکده کی قازانچک آزلغیه، درد معیشتله تهدید ایلمورسکزر. بوسورتله شدتلی جریان الکتریکی حامل تلر جوارینه رکز ایدیان «طوقونمیکز، اولوم تهلکسی واردر.» خطرانی محتوی برلوحه وظیفه سنی کور یورسکزر. بنده کز. مسئله ده بزدن بر آزیچق دهها زیاده علاقه دار اولان قادینلر بزمه مائد بولونان بو اخطار ایله اشتغال ایتمدن مقاله کزده بوتون مملکتی غنی درجه ده وهله بزم کبی کوی حکیملری دهها زیاده علاقه دارایدن بعضی قسملره کچه جکم. ذات عالیکزر :

«هان هر مملکتده اولدینی کبی بزمه دخی «طیبیلرک عددی احتیاجدن پک فضلدر. پک «جوق طیبیلر ایشسر قالمقده در. کرچه مملکت مزده «طیبیلرک عددی بالعموم نفوسله مقایسه ای دیلیرسه «بلکه احتیاجدن دهها آز ظهور ایدر. فقط «بوراده طیبیلر اکثریا بووک شهرلرده، «بالخاصه پایتختده طوبیلا مشدر، بوده مملکتیز «ایچون طبیی ضروری بر نتیجه در. چونکه «طیب باشایه بیلیم ایچون یالکزر مادی لوازمه «دکل بلکه اوندن زیاده متفکر بر محیطه ده «محتاجدر. مملکت مزده متفکر محیط هان یالکزر «استانبوله منحصر قالدینی ایچون طیبیلر ده «بوراده طوبیلا مشدر. استانبولدن، بووک «شهرلردن آیریلان طیب یالکزر استراحت «مادی سندن دکل، احتیاج فکری سندن اوزاق «بولونه جفی بیلدیکی ایچون کوچوک قصبه لره، «کوبلره کوبلره کیتمه خواهش کوسترض، «دیورسکزر.

هان هر مملکتده طیب عددیتک احتیاجدن «پک» فضل اولدینی ایلک دفعه ذات عالیکزدن اوکره نیورم. بنده کزجه فضل اولان اوجله کزده کی «پک» کله سیدر. باشقه مملکتلر ایچون طیبیک احتیاجدن جزیه فضل اولدینی

قبول ایشه کبیله اییدن ایجه طانی دیغمز کندی مملکتیز ایچون بوادعای قبول ایتک امکان اولدینی بدیدر. فقط سیاق افاده دن مستبان اولدینه کوره ذات عالیکزر مملکتی پایتختدن عبارت عدایدیورسکزر چونکه بوتون نفوسه نظراً طیب آزلغی قبول ایتدکن صوکره طشره ده کی بو آزلغله هیچ، ششول اولمایان پایتختده کی جوقلنی معیار و مقیاس اتخاذ ایلمورسکزر و اوکا نظراً مطالعه یوروتیورسکزر.

ایشته معارضه ده بولونق ایسته دیکم ایلک نقطه بوراسیدر. بر پایتخته اوقدر اهمیت و برمه یز. اونی بسله یز، اونک شرفی محافظه و مدافعه ایدن، اونی بوتون شیار یلغنه، بوتون یولسز. لقلرینه حتی هارسز لقلرینه رغماً ینه سون، عزیز بر بلا کبی چکن آنا مملکته دهها جوق اهمیت و بربرز، دهها جوق مربوط اولورز. هر شیتک اعظمی سینه مالک اولان پایتخت ایچون بزمه دوشونیه جک برشی یوقدر. بزمه و میترک اعظمی ایچنده بولونان آناطولی بی دوشو نورز. بیک علنک قیروب کچریدیکی کوبلوه قوشنی ترجیح ایده رز.

سزک دوریتک ثابت. پایتختک اوزرینه توجیه ایملش، یالکزر اورانی کوره رک مملکتده طیب احتیاجدن فضلدر دیورسکزر و بوفضله یی برده «پک» علاوه سیله دهها فضل کوسترمکده بر خطا تصور بیورمورسکزر. حقیقت حالده مملکت مزده طیب عددی احتیاجدن پک نقصاندر. دیه بیلیم که سودن چیقامایان بالی کی استانبولدن آیریلایان بوتون بحث استدیکنز حکیملر ده آناطولی به یایلمه بونقصان ینه پک نقصان اولقدن قورونله میه جقدر. حساب قادیفکر مملکتلرک هانکی سنده هفته لرحه سورن مسافله داخلنده برنک حکیم تصادف ایده مملک احتیالی واردر؟ بزی هیچ بر مملکتله مقایسه ایتمه یکنز. اذعالتیز. جه سینه آج دیغمز و احقجه سینه ادامه ایتدیکنز حربلرک یایه مدینی بر راده ده خسته یلر بزی افنا ای دیور. ذات عالیکزرجه مجهول اولمایان شیلردن اوزون اوزادی به بحث ایتک ایسته م. «درد جوق، درمان یوق، علت قوی، ملت زبون» دیه نوحه کر اوله جق، دردیمزه قاپو، قاپو علاج و چاره آرایه جق حالده یز. بزمه فن طب هان، هان بابل کاهنلری طرفندن ایلک اسلری وضع ایله دیکی حالده قالمشدر. بز جسارت ایدوب ایشک ایچنه آیلماز سق بکی طبابت مملکت کواکمنی اینه جکدر؟ کلدانلر خسته لر نی عمر عام اولان برلره بر اقلر و بویله بر درده اوغرا یوبده ایی اولانلر وارسه قولاندینی چاره یی سوله سین، اوکره نلم دیرلر مش. صوکره طوبیلا دقلری معلوماتی بووک یازیلرله یازهرق معیدلرینه تعلیق ایدرلر مش. آناطولی بو وضعیتدن آنجق بر آدم ایلری در. قاپو مبعه لر بیلله بوندن چابوق یورویوب ایلری کیدرلر. حالا اسکی مصر لیلر کی :

جماعت حیانتدن محرومدرلر بو کبی جمعیتلر دائماً برلر زده صایارلر. ایلری به دوغرو بر آدم آناطولر. چونکه، صنعتلر، ایلری به دوغرو آتیلان هر آدمک صنف منفعتی تهلک به قویه جفندن قورقلرلر. بزمه تنظیمدن اول، (قابی قوی) نامیه بر (اداره ایدنلر صنفی) واردی که سیقیه، حلمیه، قلمیه طریقلرندن سرکیدى. تولش عنعنه لر زورله یاشاتمه، یاشایان مفکوره لر زورله اولدورمه چالیشان بو طفلی صنفدی. وقتیه، جانی بر جماعت اولان ودولتک یل کیکیله یینی تشکیل ایدن بو هیئت، استناد ایتدیکی عنعنه لرک جانشینلاشمه سیله، یاشامق حقی غائب ایتشدی. وقتیه، دین و دولت مفکوره لر نی اعلایه چالیشان بوطائفه شیمدی، یالکزر صنف منفعتک محافظه سنی دوشون، و صرف بو مقصدله تولش عنعنه لر نی ادامه یه چالیشان بر صنف حاله کلدی. ایکنجی سلطان محمود، دولتک جانلا غاسنه مانع اولان بو طفلی صنفی اورته دن قالدیرمه تثبیت ایتدی. فقط، مع النأسف یالکزر سیقیه طریقی الفا ایدره رک اونک برینه نظامیه اوردوسنی اقامه ایده بیلدی. علمیه و قلمیه طریقلرک بکی چری او جافلری اولدقلری کبی قالدیلر. بولرک نظامیه لر هنوز وجود بوله مادی : کوبلوره حالا (رعیه) حالنده باقیلور. بورژوازمین اولاجق اولان هیئتله حالا (شهر اوغلانی) یا خود (اهل سوق) ناملری و بریلور. حالا وطنداش لر یالکزر قابی قولندن یعنی مأورلردن، وعسکرلردن عبارت صنفلرک علامت فارقه سی، تقسیم اعمالی قبول ایتمه مک، نفوذلرینک دائماً باشقه مساحه لرده ده حاکم اوله سینه چالیشمقد. حال بوکه مسلمانلرک حقیقی بر جماعت حیاتی یاشادقلری صدر اسلامده، مفتیلرله مدرسلرک نه رسمی مدرسه لر نی نه ده حکومتدن معاشلری واردی. مفتیلرله مدرسلر تعیینله دکل، طبیی اصطفا ایله یتیشیردی. چونکه اووقت، ققبیلر، آرپه لقلر نی ووققلر نی دوشون بر صنف حالته کله مشلردی. دینی جماعتک کزیده لر نی اوله رق یوکسه لیورلردی. اسکی یونانستانده عینی دینک و حکومتک خارجنده کورن سوقراطلر افلاطونلر، آریستوتلر بر صورتله یتیشیوردی. اسکی روماده کی حقوق شناسلر ایسه روحانیلر صنفنک تحکمی قیرمشر، مستقل بر حقوق وجوده کتیر مشلردی. جماعت حیاتی بن عربلرک مستقل دیغمده، یونانلرک مستقل علمنده، رومالیرک مستقل حقوقنده و بوکونکی آوروپا و آمریقا نکه ده مستقل اقتصادنده کورورم. نروده صنف حیاتی یوقسه اوراده جماعت حیاتی واره

صدا ايله جواب ویردی : اونلر نروده لر ؟
 بزمده ضارستان حالي آلمی یقین اولان
 مملکتده دونه ریک آغلايه ، آغلايه : «ملت نروده ؟»
 ديه صوره جغمز زمان اوزاق دکلدن .
 اترادای قیول بیوریکز محقرم مسلکدشم
 افندم .
 دوقنور
 رشیم غالب

آلافراغه دایر بر مصاحبه

بوغریب کله خلقك وقتيله مملکتك مخصوصی
 برصنغه طاقدینی لقبدر . انتخاب حقندن ، رأی
 سندوغندن اوقدر اکلایان تورکر ، بعضی
 ایشلرده حقیقه ذوق سلیم صاحبیدرلر . طشره
 حکمه لرینی . ولایت قضیلرینی و ناهجه ضبطیه لرینی
 هجو ایدن فقره لر بوکا شاهددر . عصرلردنبری
 صیم صیتی زنجیره ووردیغمز بورعایا ، قلبك
 بتون اضطرانی وزهرنی دیلندن آقندی . خلقك
 بزم بتون زوربالغمز قارشایکی طرفی برسلای
 وار : فقره ولف . پایلی ، لسانلی وایلر
 بر فقره ، برلقب یوزندن نه قدر کولونج
 دوشمشدر . وقعه نویس اسکی وزیرلری اکثریا
 خلقك ویردیکی قایا القاب ايله آکار ، اونلره
 دایر نقل اولونان کوچوک بر فقره بر کوچوک
 نکتهدده بتون سچی لرینی وهویتلرینی ایجه ایجه
 تحلیل ایدر .

آلافراغه ، بر لحظه ده برتیب یاراتان کله لر دندر .
 آلافراغه بر تقلید ، بر قالب ، براوزه چو تمایله
 جسمانی برشیدر . بالاراض «اوروپا ک علمنی
 وفنی آلام ، شکلی نه منزه کرک ؟» دیدکلری
 زمان شبهه سز غریب برشی سوبله دیلر ، فقط
 هیچ ده حق سز دکلدیلر . چونکه اودورک کنجلیری
 یالکز قیلیق قیاسات ، عادت وطور ايله مدنی
 اولتی دعواسنده ایدی . بابا الی اوپکی عبث ،
 بایرام زیارتلرینی ابتدائی بولان غریب برمدنیلک .
 یواش یواش آلافراغه لقی اوروبالیقندن
 آرلیدی ؟ حقیقه اوروپالی تورکر بئشمکه
 باشلانجه ، آلافراغه لر اورته ده بر قاریقا تور کی
 قالدیلر . شیمدی بونلرک برصنی شهراده باشی
 سوقاقلرنده سورتیور ، برصنی بک اوغلی
 سوقاقلرنده هنوز مقاومت ایدیور .

اون ، اون بش سنه اولکی استانبول
 آلافراغه لیبانی یواش یواش ولایت مرکز لرینه
 کچیدی . برکون بولی یوللرندن استانبوله کلیوردم .
 اللهک قیرنده اوکزه ایکی قاطیر یوک قادین ،
 غلطه قادی چیقیدی . سمرلرک ایکی کسارنده
 برر صاری تنگه دن بوریزان ، بویالی ایکی اوچ
 صیریق ، برقاچ ده رسمی موشامبا آصیلیدی .
 عربجه یوللری کوروغجه حرمتی حرمتی کناره
 چکایدیلر ،

بولی داغلرنده بکا کور اوغلنك بتون
 شرقیلرینی چاییران اهل دل عربجه میمه بونلرک
 کیم اولدقلرخی صوردم :

قدرت حلواسی کبی یاخود معجزات انبیاده کی
 اماراننده بیکارجه کیشی طوبدینی حالده یته
 توکنمه ین کوکدن ایته تک تپیلری کبی ناکهان
 ظهور ایدبوررضی ، اونلری یته مفکر صنف
 میدانه کتیره جکدر . بز ایستزکه مملکته رها
 وسلامت کتیره جک دریا نلرده بپشوالفی کیمسه به
 ویرمک ایسته مه ین طب منقبیلری بونده موقعلری
 محافظه اتسینلر ، استانبولی کوکسیردن اوزاقلر
 شدیرمه قاتلانلررق اللرنکی مشمله لرله قارا کفلرک
 ایچنه ، درینلکته کیرسینلر ، بونجا تکار یولده
 صنوف سائر متفکره به ده اونلر رهبر اولسونلر .
 حالبوکه سز - اختیار بر مسلکدشم صفتیله -
 جیغیورسکز وکنج طیبیلری استانبولدن آیریلماخه
 عادتا تشویق ایدیورسکز ، طشره نك پیچاره لکنی
 بر تهدید حالنده اونلرک اوکته سوربیورسکز
 طشره نك پیچاره لکنی بر تهدید حالنده اونلرک
 اوکته سوربیورسکز .

غالب عطا بک افندی ، کمال حرمتله عرض
 ایدرم که کندیگز عطف ایتدیکنز اختیارلق
 سز ده وسنکرده دکل ، بلکه نصیحتلریکنز ده در .
 مملکتك محتاج اولدینی ، آرادینی ، بکله دیکی
 ناصح وصرشد سز اولمادیکنز . سز یالکز
 طیبیک احتیاجی دوشونوبورسکز و مملکتك
 احتیاجی اهل ایدیورسکز . سز ذات عالیکنزی
 هرایکی طرفك احتیاجی دوشونن فقط مملکتك
 احتیاجی طیبیک شخصی احتیاجنه تقدیم ایدن
 بر ناصح اوله رق کورمک ایستردک . آناتولی به
 چقان بر طیب ایچون هله احتیاج مادی هیچ
 وارد دکلدن . خلق یکی طیبک آمپرک طبابته
 اولان نفوقی ظن ایدیلدیکنن ده بو یوک
 قولایقله قبول وتسلم ایتکده وکندیسنه شفا
 ویرنی مادی ومعنوی ، قاطبسیله احتیاجدن آزاده
 براققده در . چورون بر وجود کی آنلری
 دوکوان آناتولی قارشیسنده حالا احتیاج
 فکر یزدن بحث ایدره ک استانبولک دیدی قودی
 محفللرینه جوبلی قایلر سه ق ملت کتله سنک ویردن
 صوکره کله جکرک لغتی بزنی ضارده بیله
 راحت براقیه جقدن . متفکرلر احتیاج فکریلرینی
 تطمین ایچون استانبولدن آیریلما مقده اصرار
 ایدرلر سه یارم عصر کیمه دن کندیلرینه ضارستان
 بکچیلکندن باشقه برایش قالماش اولدینی
 آکلیه جقدرد . بنده کنز آناتولی ایچندن
 کورن بر مسلکدشکن صفتیله بو مملکتك وضعیتنی
 ذات عالیکنزه «خسرو دهلوی» نك شو
 قطع سنی ذکر ایدره ک آکلامش اوله یلیرم :

«رقم سوی حظیره و بکریستم بزار
 «از بجر دوستان که اسیر فنا شدند
 «ایشان کجا شدند چو کتم حظیره هم
 «داد از صدا جواب که ایشان کجا شدند !
 «ضارستانه کیتدم ، اسیر فنا اولان
 «یارانک هجر یله آغلادم . ضارستانه (اونلر
 نروده لر ؟) ديه صوردم . ضارستانه عکس

ای ایزیس ! (ست) باباسی (اوزیریس) ی
 اولدیردیکنده قارده شی (اوردهس) ک دوچار
 اولدینی آلام واضطراباته شفا ویردیکنک کی
 بنده شفایاب ایدرمیسک ؟ ای بو یوک ساحره !
 بنده منمن و اولدیریمی و حیث خسته لفرک
 جمله سندن شفایاب ایدوب قورتار ديه
 دهالره ، اسخه لرله ، طلسملره وقت کچیرمکده بز .
 آناتولی فرنگی کب حالا جینیلرک اوچ بیک بو قدر
 سنه اول تطبیق ایتکلری «توتسو» اصولیه
 تدای ایدیور . مملکتك اوسقنده دهاش
 طیر پانلر کز بیور . مملکت هر طرفنه جسد
 اکیلمش بر تارالا حالی آلیور . هسبات ، که
 بوتخم کندیسندن حیات فقیهه جق بر تخم دکلدن .
 سز ایسه مملکت مزده طیب عددینک احتیاجدن
 « بک » فضله اولدینی حکمنی بوتون استراحت
 قلیکنلر ویرره ک باشقه لافه کچورسکز . بیلیورم که
 بر صحت مجادله سی ایچون یالکز طیب کفایت
 ایچن . یاره ، شو بزمده اولمایان وکندی حالزه
 قالدقه بنه اولمایه جق اولان یاره ده لازمدر .
 لکن اونکله برابر واندن اول مسلکك آری
 واهلی ، مملکتك عاشق براطیا اردوسی لازمدر .
 یواردونک قادروسی ده - ذات عالیکنزه قبول
 بیورولدینی وجهله یالکز استانبول ایچون دکل
 - بوتون مملکت ایچون هنوز بک و بک نقصاندر .
 معارضه ده بولندین ایکنجی نقطه طیبیلرک هپ
 استانبولده ایلدشوب قالماسنی معذور کورور طر زده
 اداره مقال ایتمه کزدر . استانبولده «چور وکلتن»
 نو طیب هیثی بنده کزجه متمدن . سز طیبیک
 یعنی فردک وضعیتنی حساب ایدره ک حکم ویربیورسکز
 و بر طیب یاشایه بیلمک ایچون متفکر محیطه
 محتاجدر ، اونک ایچون آناتولی به کیده من دیور .
 سکز بنده کرایسه مملکت کندی ایچنده متفکرلره
 محتاجدر ، اونک ایچون طیبیلر آناتولی به قوشملیدر
 دیورم . فی الواقع آناتولیده متفکر بر محیط
 یوقدر فقط انسانی تفکره سوق ایدره ک بر محیط
 وارد ، بر هکیمه برنجیسی قدر ایکنجیسنه ده
 محتاجدر . استانبول باشلی باشقه قالدقه بر هیچدر .
 استانبولی مملکتك دماغی عدا نلر و بوتون قوتلرینی
 او دماغی نورلاندیرمه صرف ایتک ایسته یورک
 طشره یی اهل ایلر نلر راجتاد خطاسنه دوشورلر
 ده دوغروسی کندیلرینی باش ، خلق ده کووده
 و آباق مقامنده «اوتورق» هله حق سز وکستخانه
 برحقارتده بولونیورلر . بوتشیه خطا آلود
 اولدینی نسبتده مناسبتن بر تشبیهدر . مملکتك
 هر طرفنده عینیه دما هده کی صراکز عصیه کی
 مختلف ومنتشر صراکز فکریه بولونور ، بونلر
 هپ بردن وعادتا فیزبولوبک بر آهنگ داخنده
 چالیشیرسه طبیی شکل آله ایدیلش اولور .
 ایسته بزم آکلادیغمز «ملی دماغ» بویه تشکیلی
 ایدر ، یوقسه استانبول یالکزجه قایلر سه باش
 دکل ، طاش وقاش بیله اوله من . ديه جکسکز که
 شمدی مملکتده بوسراکز فکریه یوقدر . اوت
 ایسته بونقطه ده مباحثه ک اسانه تمام کیرمش
 اولویورز . بوسراکز فکریه تاریخ مقدسک